

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Solstrålen

2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Gennem de seneste 2 år har vi i Solstrålen haft fokus på mange dele af den pædagogiske læreplan:

- ✓ "Fri for mobberi" i børnehaven.
- ✓ Forløb med "Tryghedsskabende relationer og samspil" med områdets psykologer i vuggestuen.
- ✓ Fokus på at arbejde efter ugeplaner, hvor børnene hver dag opdeles i mindre grupper.
- ✓ De fysiske læringsrum, hvor hver stue skulle arbejde med mindst 3 tematiserede legezoner – vi har fejret fokus med "tour de chambre" på p-møde, hvor stuerne skulle modtage og give feedback til hinandens læringsrum.
- ✓ Ens piktogrammer på alle kasser med legetøj i hele huset. Som et led i sprogarbejdet har vi udvidet brugen af piktogrammer som "børne kalender" til hele huset.
- ✓ Systematiseret vores sprogarbejde med en tovholder på sprog på hver stue, som sikring af løbende arbejde med sprog på alle stuer. Tovholderne mødes med pædagogiskleder hver 3. måned med henblik på opfølgning, fastholdelse og videre udvikling.
- ✓ Oplæg om "De sprogunderstøttende strategier" med efterfølgende feedback på daglig praksis af lektor og konsulent fra UCC. Her med særligt fokus på: "den store samtale", "den voksnes placering" og "konflikter som dialog".
- ✓ Opdatering, indretning og brugen af Solstrålens sprogrum.

Vi har i denne evaluering valgt særligt at beskrive 3 områder, hvor alle stuer har udarbejdet SMTTE for det konkrete arbejde på stuen – dette med fælles "sammenhæng" og "mål" for hele Solstrålen:

Modtagelsen om morgenen:

Vi siger velkommen til barnet i døren.

Vi siger velkommen med barnets navn og "godmorgen".

Vi gør klar til leg med tematiserede legezoner på stuen.

Samlingen:

Vi starter samlingen med navnesang for at sige

Velkommen til alle børn, så alle føler sig set og

Som en del af fællesskabet.

Vi synger de samme sange ved samlinger

Flere gange i træk og bruger rekvisitter, som

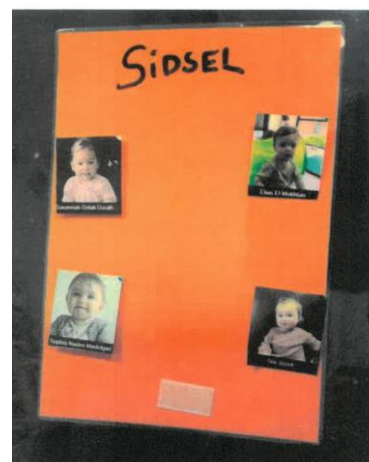
Børnene kan se og røre ved.

Måltidet:

Vi har en fast struktur omkring måltidet med faste

Siddepladser for at skabe forudsigelighed og tryghed for børnene.

Vi inddrager børnene i rutinerne omkring måltidet.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Solstrålen benytter vi SMTTEmodellen som planlægnings- og evalueringsredskab. SMTTEmodellen bruges både ifht planlægning af pædagogiske aktiviteter og pædagogisk fokus – på stuemøder hver 14.dag, teammøder hver 4-6 uge samt ad hoc udvalgmøder.

SMTTE bruges ligeledes i arbejdet med vores faglige handlingsplan, hvor vi har møde i vores faglig handlingsplans gruppe hver 2. måned samt på sprogmøder i henholdsvis vuggestue og børnehave hver 3. måned.

Derudover benyttes SMTTE sammen med "løsningsfokuseret handleplan" ifht børn med særlige behov på stuemøder, samt på tværfaglige samarbejds møder hver 4. uge.

I Solstrålen bruges personalemøder til at drøfte, igangsætte og fastholde pædagogik og pædagogfaglige tiltag. Informationer af mere praktisk karakter er trukket ud af personalemøderne og sker via ugentligt nyhedsbrev fra ledelsen.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

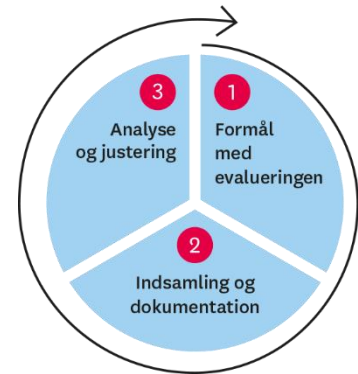
I arbejdet med SMTTE'erne omkring:

- ✓ Modtagelsen om morgenen
- ✓ Samlingen
- ✓ Frokostmåltidet

har processen været som følger:

1. Under lock down i marts 2020 lavede hver enkelt medarbejder egenrefleksion ifht eksemplariske eksempler på de tre områder.
2. Disse refleksioner blev delt og kvalificeret i teamet på personalemøde.
3. Herefter udarbejdede hver enkelt stue en SMTTE på, hvordan modtagelsen om morgenen, samlingen og måltidet skulle se ud i praksis på netop deres stue med deres børnegruppe.
4. Sammenhæng og mål i SMTTE'er var fælles for hele Solstrålen.
5. Til sidst er det hele blevet samlet af ledelsen i denne skabelon.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vores pædagogiske tilsyn pegede på flere forskelligheder fra stue til stue i Solstrålen. Vi ønsker at alle børn har lige muligheder uanset hvilken stue, de går på - at der er chancelighed for alle børn i Solstrålen.

For at nærme os dette, valgte vi 3 fokusområder ud, som sker hver dag på alle stuer. 3 områder som alle har fokus på rutiner og læring, og som alle indeholder fokus på tilgangen til det enkelte barn, børnegruppen og børnesynet generelt. Dette er beskrevet i det pædagogiske grundlag for klyngen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

I forbindelse med dokumentationen af evalueringsprocessen har vi både benyttet egenrefleksion hos hver enkelt medarbejder, drøftelser i teamet samt udarbejdelse af SMTTE på stueniveau.

I evalueringen har vi brugt foto af eksemplariske eksempler samt praksisfortællinger.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ifht arbejdet med modtagelsen om morgenen oplevede vi, at et særligt fokus på hvordan vi positionerer os som voksne, hvordan vi bruger mimik (smil), kropssprog (ned i øjenhøjde med barnet og med åbne arme) og ved at bruge barnets navn, fik børn, der havde lettere ved at komme ind ad døren til institutionen om morgenen – og lettere ved at sige farvel til forældrene. Vi oplevede at opstillede legezoner gør, at børnene hurtigere fordybes i leg, da de ikke skal finde på legen først.

I arbejdet med samlingen erfarede vi, at den tydelig start og slutning på samlingen er essentiel for børnenes mulighed for deltagelse og koncentration. Vi erfarede, at gentagelser gjorde børnene trygge – både ifht form og evt. sange eller lege.

Ifht måltidet oplevede vi at faste siddepladser skaber ro omkring både overgangen til måltidet samt selve måltidet. At vide - hvor jeg skal sidde og - hvem jeg skal sidde hos, giver overskud til at fokusere på fællesskabet og de øvrige værdier i måltidet. Fokus på selvhjulpenhed giver børnene en følelse af at være vigtige for fællesskabet og at kunne noget selv. Det giver selvværd at deltage som en vigtig brik for at hverdagen fungerer, og det giver selvtillid selv at mestre opgaverne omkring måltidet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Evaluering af den 3 fokusområder bekræftede os i at fortsætte de gode tiltag. Vi fortsætter med at have en klar rollefordeling hos det pædagogiske personale, så der ikke skal bruges tid på at aftale, hvem, der gør hvad, men tiden kan bruges på nærvær med børnegruppen.

Erfaringer fra corona-perioden, hvor børnene skulle afleveres i døren, vist os, at tydelighed på hvem, der modtager barnet, samt en-til-en kontakt med barn og forældre, giver glade og trygge børn, der hurtigere fordybes i leg og læring efter modtagelse i vuggestue/børnehave.

Vi fortsætter fokus på sprog, kropssprog og mimik hos den voksne i modtagelsen. Det giver trygge og glade børn og forældre, når det pædagogiske personale udstråler glæde og imødekommenhed i både den verbale- og den non-verbale kommunikation.

Ved samlingen er det igen vigtigt med en klar rollefordeling blandt det pædagogiske personale. Hvem afholder samlingen? Hvem støtter op og hjælper børnene til at deltage i samlingen? Og hvem tager imod børn, der bliver afleveret under samlingen, skifter en ble/hjælper med toiletbesøg eller tager telefonen, så samlingen ikke forstyrres af dette. Denne rollefordeling holder vi fast i.

At der er en klar start, midte og slutning på samlingen er vigtig for at holde børnenes fokus under samlingen. Desuden har vi fortsat fokus på overgangen til og fra samlingen, hvor det kan være svært som barn at navigere, hvis der ikke er klare og tydelige rammer.

Omkring frokostmåltidet har vi under corona-perioden haft sparsomt med selvhjulpenhed. Det har primært været ifht oprydningen efter måltiden, at børnene har kunnet bidrage og øve selvhjulpenhed. Nu, hvor corona er ved at være under kontrol i samfundet, skal vi igen have gang i selvhjulpenhed ifht både at gøre klar til måltidet – hente madvogn, tørre borde af og dække bord – og under måltidet igen – selv øse op, sende videre til naboen og hjælpe hinanden, hvis noget er svært.

Vi fortsætter med faste pladser ved måltidet, så energien hos barnet kan bruges til selve måltidet og værderne omkring det.

Inddragelse af forældrebestyrelsen på klyngeniveau og forældreråd på institutionsniveau

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelse/forældreråd i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I Solstrålen har vi valgt at lave en mini spørgeskemaundersøgelse i forældrerådet vedr. vores arbejde med modtagelsen om morgenen.

Vi spurgte forældrerådets medlemmer om følgende:

Kære Forældreråd i Solstrålen.

I forbindelse med den obligatoriske evaluering af Solstrålens læreplan, kunne vi godt tænke os at få jeres tanker og refleksioner med omkring et af de fokusområder vi har arbejdet med nemlig **modtagelsen af jeres børn om morgenen.**

"Jeg oplever, at de voksne i Solstrålen er nærværende, imødekomende og smilende og har et åbent kropssprog, når de tager imod mit barn om morgenen."

Helt enig 😊	Enig	Delvis enig	Uenig	Helt uenig 😞

"Jeg oplever, at de voksne siger godmorgen og bruger mit barns navn i modtagelsen om morgenen."

Helt enig 😊	Enig	Delvis enig	Uenig	Helt uenig 😞

"Jeg oplever, at stuen er "gjort klar til leg"? Stole taget ned af borde, legetøj fundet frem, når jeg afleverer mit barn om morgenen."

Helt enig 😊	Enig	Delvis enig	Uenig	Helt uenig 😞

"Jeg oplever, at de voksne tager sig tid til at tage godt imod mit barn om morgenen."

Helt enig 😊	Enig	Delvis enig	Uenig	Helt uenig 😞

"Jeg er tryk ved at aflevere mit barn i Solstrålen."

Helt enig 😊	Enig	Delvis enig	Uenig	Helt uenig 😞

Eventuelle bemærkninger til modtagelsen af mit barn om morgenen:

Evalueringen viste os, at forældrerådets medlemmer generelt var trykke ved modtagelsen af deres barn i Solstrålen. Flere pointerede dog, at der var forskel i modtagelsen fra stue til stue, hvilket fortæller os, at vi fortsat skal arbejde med modtagelsen om morgenen, så der er chancelighed for alle børn, uanset hvilken stue, de modtages på. En forælder noterede sig også, at der var sket en forbedring ifht modtagelsen, siden vi har haft det som fokuspunkt.

Ifht de øvrige fokuspunkter, er Forældrerådet blevet informeret om dem, og har haft mulighed for at kvalificere dem ud fra et forældresynspunkt.

Generelt informeres forældrerådet på hvert forældrerådsmøde om status på Solstrålens faglige handlingsplan og dennes tiltag. Den øvrige forældregruppe informeres, når større tiltag sættes i gang, og har mulighed for at orientere sig yderligere i referater af Forældrerådsmøder.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Struktur på dagligdagen og det pædagogiske personales positioner er af afgørende betydning for det enkelte barns mulighed for trivsel, udvikling og læring – også barnet i udsat position. Derfor vil dette være et fokuspunkt fremadrettet.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

I Solstrålen har vi en god struktur på evaluering af traditioner året igennem. Vi har udarbejdet en mappe med skemaer til planlægning og evaluering af f.eks. julefest, fastelavn og sommerfest. Bruges af denne understøttes af husets pædagogiske koordinator, så vi sikrer en videreudvikling af pædagogisk praksis ifht de erfaringer vi, som pædagogisk personale, gør os.

Det er første gang, at vi direkte har inviteret forældre med i en evaluering via spørgeskemaer. Dette vil vi gerne afprøve igen, og gerne udvide til hele forældregruppen, så vi får et bredere grundlag at arbejde videre med.

Næste skridt i evaluering af Solstrålens forskellige små og store tiltag, er dokumentation af det enkelte barn eller børnegruppens oplevelse. Evt. med fotodokumentation og/eller børneinterview.

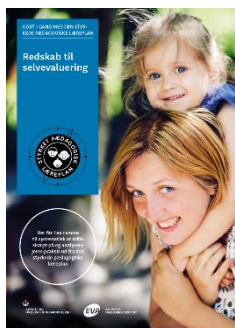
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har ikke valgt at ændre vores skriftlige pædagogiske læreplan på baggrund af denne evaluering.

I Solstrålen fortsætter vi det målrettede arbejde - via vores faglige handlings plan - med udviklingen af pædagogikken med fokus på at skabe de bedst mulige trivsels- og udviklingsbetingelser for alle børn i Solstrålen.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC